

[Hans Hansen.]

Priser paa deres Høst, det vil sige paa deres Raavarer, faar saa meget Udbytte af deres Jord, som deres Følkeløn og deres Skatter udgør i Øjeblikket. En almindelig Karlsløn svarer i Øjeblikket til Prisen for 100 Tdr. Korn. Alt dette betyder en Indskrænkning i Købet af Industrivarer og derved en Anledning til Forøgelse af Arbejdsløsheden. Sank blot alle Priser i samme Forhold, gjorde det jo intet, om Lønningerne ogsaa faldt.

Her er det, at ikke blot Regeringen, men hele Rigsdagen har sit mægtige Ansvar. Jeg kan stille Spørgsmaalet saadan: Hvor længe skal det vare? Hvor længe skal vi f. Eks. opretholde et Pristal her i Landet, hvorom man med Rette kan sige, at vi opretholder eet Pristal for almindelige Mennesker og eet Pristal for Bønder? Det er sikkert en rigtig Betragtning, at Tiderne aldrig har været bedre eller saa gode, som de er nu, i hvert Tilfælde i Byerne, vel at mærke for dem, der er i Arbejde, men det er en fattig, fattig Trøst for dem, der netop af det samme Prisaftalesystem er slaaet ud i Arbejdsløsheden med alle dens Følger. Her er det, at der efter min Mening er en Opgave for Rigsdagen. Enten maa vi have sat alle Priser i Forhold til Verdensmarkedets, det vil sige gaa imod den kunstige Fordyrelse, der sker baade ved Fagsammenslutninger, Prisaftaler saavel og maaske særlig indenfor Arbejdsgiverkredse som hos Fagforeningerne, men ogsaa og ikke mindst ved den Trustdannelse, der finder Sted i Ly af vor Toldlovgivning, eller ogsaa maa hele vort Erhvervsliv holdes kunstigt oppe for at bevare Købeovnen. Jeg ved ganske vist ikke, hvorledes deres Opfattelse er, der mener at kunne regulere, med Hensyn til at faa den samme kunstigt høje Arbejdsløn fremskaffet for dem, der faar deres Løn fastsat paa Verdensmarkedet. Men det haaber jeg at faa oplyst om lidt gennem den højtærede Statsministers Svar.

Jeg kan ikke se andet end, at det af Retsforbundet her fremsatte Lovforslag løser ikke alene Beskæftigelsesspørgsmaalet, men ogsaa hele Gældsspørgsmaalet. Thi vi staar netop i den Situation, at Erhvervslivet maa slæbe paa en Gældsbyrde, der ikke alene er for høj i Øjeblikket, men som nødvendiggør, at der fremskaffes en øjeblikkelig Krisehjælp for dem, der i Øjeblikket ikke er i Stand til at klare deres Forpligtelser, og det er det, vort Forslag, som jeg ikke nu skal komme nærmere ind paa, henviser til, samtidig med at det skifter Spor mod en bedre økonomisk Tilstand. Jeg nærer naturligvis ingen Illusioner om, at Rigsdagen — for Tiden i hvert

Fald — vil gaa den Vej at vedtage dette Forslag, men hvad vil Regeringen da gøre? Eller mener den ikke, der er Grund til at gøre noget?

For mange Aar siden var jeg selv af den Opfattelse, at det kunde lade sig gøre at regulere kunstigt. Som ungt Menneske har jeg adskillige Gange deltaget i Demonstrationer, og jeg har hørt Taler af adskillige, bl. a. ogsaa af dette høje Tings nu ældre Medlemmer. Og der var jo egentlig ikke saa stor Forskel paa de Taler for 20—30 Aar siden og dem, jeg hører i denne Tid, og dem, jeg hørte forleden Aften, da Deputationen var hos den højtærede Socialminister. Det var ogsaa den Gang Taler om og Troen paa, at det offentlige, Staten og Kommunerne, kunde skaffe Arbejde eller Understøttelse. Men i Modsætning til den Gang sidder der nu en Arbejderregering, der er et Resultat af den Propaganda, der gik ud paa, at naar Arbejderne fik Indflydelse, saa skulde disse Spørgsmaal løses. Nu skal det ikke bebredes Regeringen, at den ikke har kunnet gennemføre, hvad den vilde, af de Programløfter, den er valgt paa, men det forekommer mig, at vi maa have Klarhed over, om Regeringen virkelig forsøger at løse dette Spørgsmaal ad Reguleringens Vej. Den nuværende Tilstand kan efter min Mening ikke opretholdes. Vil Regeringen stille et Forslag, der gaar ud over Understøttelsens Horisont, ud fra en socialistisk Opfattelse, eller skal vi den modsatte Vej, den Vej ved Lovgivning at ophæve Fagforeningerne, private og statskapitalistiske Monopoler, Jordmonopolet og Toldmonopolet og derved skabe Mulighed for, at hele Befolkningen faar samme Vilkaar i Kampen for Tilværelsen, kort sagt Verdensmarkedets Vilkaar for alle Landets Borgere, og hvordan er de øvrige Partiers Stilling i dette høje Ting hertil?

Et københavnsk Storblad, der for øvrigt ogsaa er Regeringsorgan i Øjeblikket, skrev for nylig i Anledning af den Indsamling, jeg før omtalte, at nu var Tiden inde for vort Samfund til at komme dets Stifbørn til Hjælp. Det er smukt og nydeligt skrevet, og lad os haabe, at der maa komme saa rigeligt ind i Bidrag, at der kan ydes en god Hjælp til dem, der trænger. Men dermed er Sagen jo ikke klar. Det er nemlig ikke Hjælp, de saakaldte Stifbørn skal nøjes med. De skal have deres Ret som ligestillede Børn i et fælles Samfund, Retten til en Arbejdsplads, saa de ved eget Arbejde kan sørge for sig selv.

Naar Produktionsudbyttet fordeles mellem de tre Kategorier, der er kendt i Nationaløkonomien: Jordrente, Kapital-